

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

18 iunie st. v.
30 iunie st. n.

Ese în fiecare duminică.

Redacțiunea :
Strada principala 375 a.

Nr. 25.

A N U L XXV.

1889.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei

Spune-mi ...

I.

Nebun d'amor te-am strîns la pept, —
Ca edera un blînd arțar, —
Impraturînd cu brațu-mi drept
Mijlocu-ți, mlădios vlăstar.

Și sinu-ți s'a lipit d'al meu,
Care svicniá atît de greu,
Că-o lume 'ntrégă-ar fi clătît...
Spune-mi și tu dec'ai simțit.

II.

Nebun d'amor te-am sărutat
Atuncea lung și ardător
Și 'n ăst sărut mi-am revărsat
Tot focul inimii în dor.

Și-atîta flacăra erá
In caldă sărutarea mea,
Că-o lume 'ntrégă-ar fi topit...
Spune-mi și tu dec'ai simțit.

III.

Nebun d'amor când — crud minut —
Buze și brațe s'au desprins,
Pe buze-ți focul a trecut
Și 'n jale inima-mi s'a strîns.

Căci am simțit cât e de greu, —
Vai! când iubești cum iubesc eu, —
Să te desparți d'un sîn iubit...
Spune-mi și tu dec'ai simțit.

Iuliu I. Roșca.

Iubire din fașă.

— Amintiri. —

Spunea mama, — Dumneșeu s'o ierte! — că odată cu mine, se născu în casa vecină o copilă ce fu botezată cu numele de Adela. Amîndouă mamele erau prietene bune; în ori ce și mergeau una la alta și stăteau vorbind, ori lucrând câte ceva, ceasuri întregi. Amîndouă aveau de-odată cei întei prunci ai lor și bucuria ce-o simțiau erá negreșit ceea ce fiecare mamă cu suflet trebuie s'o aibă la asemenea prilegiuri.

Abiá trecutá leuzia, ele-ș puneau deja la cale viitorul trintorilor lor.

— Ce moscal o să fac eu din flăcăul meu! —
dicea biéta mamă.

— D'apoi eu cu Bobocelul meu, am să rescol tot Ieșul; n'are să mai remăe nici un om care să nu-mi rîvnescă comóra, — respundea cucona Marghiolița.

— Da șoi tu una soro dragă?

— Ce să șoiu?

— Decă ne-am incuscri amîndoué? — hai ce dicit?

— Hm! hm! — tuși cucóna Marghiolița.

— Ce? póte nu-i vra? Dar unde-i mai găsi tu băt ca al meu? nu veđi ce rumen e și frumos! Ș-apoi isteș, numai duh! — Uite-l cum ride!.. N'are să remăe o fatá în tot tîrgul care să nu nebunescă după dînsul. Fete acu-s cât pîr în cap, în lume — da băeți cu greu pân' ce mai găsești vre unul.

Și tot așá laudându-și fiecare odorul seu, adeseor, ajungeau la cêrtá, — dar mai adesea-ori se imbrătoșau, se pupau, și-și giuruiau că copiii lor vor trebui să se iee unul pe altul, că erau născuți pentru asta, și că numai așá ș-or vedé fericirea cu ochii.

***

Intre trei și patru ani, — e cam mult de atunci, dar țin minte ca și de ceea ce-am vedut ieri, — me jucam la umbra copacilor prin mica grădinuță a casei noastre.

Cucóna Marghiolița, — căreia norocul se vede că nu-i pré suridea, — se mutase la noi; bărbatu-seu plecase demult din Iași.

În jocurile-mi copilărești cu Bobocelul, — așá o poreclise pe mica Adela, din pricina părului seu alb-auriu, — erá o deosebire mare de jocurile obișnuite între alții de séma noastră. Nici odatá cêrtá, nici odatá supărare din partea vre unuia; păpușile le împărțiam frățește, acadelele de asemenea, — și când dădeam peste vr'un gavanos cu dulceți, — mai ales imi amintesc de unul cu zodu-zăhar, — ne implântam de-odată mînuțele într'ensul ș-apoi ne întindeam unul la altul, pofîndu-ne mereu cu cuvintele:

— Papá mata Boselule!

— Ba papá mata Culiță!

Când vre una din mame luá la muștrat pe vre-unul din noi, — și de se întemplá chiar să arate pe sfântul Neculai ce ședea după sobă, gata a respunde la ori ce chemare! — atunci amîndoi scoteam acelaș țipet, ba de multe ori chiar, cel ce nu erá amenințat țipá mai tare decát celalalt. Când furtuna treccea, ne apucam amîndoi de după gât, ne înceștam, ne pupam, ceream într'un glas pardon! apoi alegam

iate la păpușelele noastre să vedem de nu s'au trezit cumva în vuetul acelei discuții, și vesela noastră petrecere reincepea cu mai multă ardere.

De și venia și alți copii străini pe la noi, nici cu unii dintrênșii nu făceam haz; nici unul nu putea pătunde în misterele noastre, și mai ales ascundeam cu multă grijiă, de acele priviri străine, pe dulcii noștri copilași (de lemn și peteci), ca nu cumva să-i supere, ori să-i mânânce!

Incepurăm a învăța împreună alfabetul, pe bucățele de turtă-dulce... dar convenția eră ca acel ce va ghici litera, să deie celuilalt să mânânce turta, — și totdeuna această convenție a fost respectată cu sfințenie!

Când implinii inse vârsta de șese ani, — incercăi prima mea mânărire...

Cucóna Marghiolita eră chemată de bărbatul seu la Galați, unde-ș găsisse ocupație bună, și plecă, luând cu sine bine înțeles, și pe Adeluța, — pe Bobocelul!

Vai! atâta sbucium și atâta chin munci atunci inima mea de copil, încât o săptămână intrégă nu mi se mai alegea nimica nici de mâncare, nici de joc, — de nimica într'un cuvânt; inciudat apoi, într'un moment, de această neașteptată lovitură, asvirlui peste gard toate păpușelele ce-mi mai rămăsese, și uitai tot alfabetul ce-l învățasem cu cea mai mare grabă și plăcere.

Am tinjit mult după iubita-mi Bobocel... dar, cu vremea, bine înțeles, se uită mânării mai grele decât acesta, și de persoane chiar cu mult mai bună tinere de minte decât pôte avé un copil de vârsta aceea.

***

Au trecut vr'o cinspredece ani dela despărțirea mea de mica Adela, fără să mai aud vorbindu-se de cineva un singur cuvânt despre dânsa. Locul ei, îl luase sute de alte inchipuiri mai mult séu mai puțin trecătoare, ce dealtmintrelea fiecare om întelneșce în cursul vieței sale; cu alte cuvinte uitasem mai cu totul pe acel ângeraș alb la trup și la păr ca ometul, dulce la graiu, și vesel și sprinten la joc ca un flutur sburdalnic de primăveră!

Intimplarea me făcu, ca într'o călătorie ce făceam de-a lungul țerei, să me opresc puțin. — pentru o di numai, — în Galați. Ajungând acolo, trăsai la un han, me odihni noptea, și a doua di, cum se ridică sórele de-o palmă sus pe cer, ești în tîrg, cu un nesaț grozav de a vedé tot cu putea fi pe acolo de vîdut; în doué-trei ceasuri, admirai și Dunărea mărétă cu sutele-i de vase, care de care mai țanțóșe, — și stradele cele strîmte și glodóse, și clădirile frumușele de pe-acolo; — când me simții destul de obosit de umblare, îmi eși înainte un minunat parc înverdit, ce după porțile-i largi, deschise 'nlături, îmi dădea a înțelegé că e o grădină publică; intrai acolo și găsind o bancă neocupată încă de nimene, me aședai pe ea.

Mulți treceau la deal și la vale, mulți stau să sórbă dulcele raze ale sórelui de maiu; copii nenumărați furnicau pretutindenea, și asvêrliau mingile ori cercurile lor chiar și în capetele celor de prin apropiere.

În mijlocul celor ce se primblau pe dinainte-mi, îmi atrase de-odat privirea doué femei, — una bătrână, alta tineră, — cari de câteori treceau prin dreptul meu, me priviau cu un aer de curiositate rară, și-și țineau capul întors spre mine până hătdeparte...

— Ce-a fi și asta! îmi dișei în mine? m'or fi presupunând cu cineva — ori că, .. așa ui-tam visam, oi fi cădüt drag vre uneia... celei mai tinere

bine înțeles... Noi bărbații, băețandrii mai ales, avem totdeuna vanitatea de a ne crede deja stăpâni pe o persoană ce abia ș-a aruncat o privire asupra noastră!.. Dar această din urmă idee hazardată, începú a dispăre, printr'un simț decent necunoscut, și curiositatea mi-se împetră atât de mult, încât eu acum, începui a urmări cu privirile nencetat acea păreche. — Și părându-mi-se într'un moment că se îndepărtează pré tare, me sculai și me luai pe urmă-i.

La un colț de grădină ne trezirăm față în față... aici privirile ni se încrucișară de astădată în totă puterea lor; eu rămăsei pe loc spre a face drum acelor femei să trecă, — dar cea mai în vîrstă se opri și ea, și opri cu dânsa și pe tinera la a cărei braț mergea. Așa stăturăm tîntuiți ca prin o putere magnetică... Fața bătrânei inse se lumina de-odată și făcând un pas înainte strigă:

— Culiță! tu ești Culiță?

— Eu, da!.. murmurai... inse?..

— Ce? nu me mai cunoști pe mine? — nu cunoști pe Bobocelul?!

Atunci me dumerii!.. Istoria intrégă a copilării mele îmi reveni într'o clipă înaintea ochilor... Me aruncăi să sărut mâna cucónei Marghiolita, — apoi întinsei cu temere mâna Adeluței...

— Ce? da nu ve sărutați puișorilor? V'ați uitat dragostea vóstră totă! hai de sărutați-ve, éca, cum te sărut și eu... Sărută-l Adeluțo! sărută-l!..

Adela se apropiă mai mult decât mine, — și într'o ferbințelă de foc, ne sarutară cu un transport adevêrat frățesc!

Me dusei cu ele la casa lor; și după ce mîncărăm cu repeđiune dejunul, începură povestirile celor cinspredece ani de nevedere...

Dar ochii mei nu se mai puteau deslipi de cei ai Bobocelului... Atâta schimbare eră acum intrênșsa... și totuș, reminiscenții sigure îmi plutiau încă în minte... Pêrul ei, acum devenise de colorul aurului celui mai fin; fața-i tot albă și curată, ochii azurii fărmeători, corpul întreg de și cam slab, inse perfect în forme, gingaș și poetic. Fiecare mișcare a ei eră o grație, fiecare cuvânt ce-l pronunță, o dulce armonie; ceea ce simțiam atunci, nu mai simțisem încă, și nici de-atunci nu am mai simțit...

— Da Culiță, da! — îmi dișea cocuța de odinórá, — îmi aduc aminte de tine... de jocurile noastre, de păpușile noastre... și de câte ori nu 'ntrebam pe mama — dar ea nu șcicia nimic... V'a scris câteva scrisori...

— Dar n'am primit nici una...

— V'ați mutat de unde ședeți?..

— Da, de mult!..

— Dar nu m'aș fi așteptat nici odat' să te vîd așa de mare, așa de chipos! Și tu pari cu mult mai bătrân decât mine, — nu-i așa mamă?

— Cam așa! cam așa! bietul băet! cine șcicie ce-a mai fi suferit!

— Dar ian spune-mi Culiță, prin ce întâmplare ai venit aici?.. cum?..

Îi spusei totul, și că trebuie să plec a doua di la București...

— La București! intrerupse cucóna Marghiolita! — atunci puiule dragă, să te 'nsârcinez cu un lucru mare; mi li-i face tu?

— Cum nu?..

— Să duci un pachetel mic logodnicului Adeluței, dl C... din Calea Mogoșóei...

Când auđii aceste cuvinte, începú a mi se sbate inima cu o repeđiune gróznică; și cât pe ce lacrămile să-mi sbuenescă pe ochi...

— Da Culiță, nu ț-am spus că me mărît, — adăugă Adela cu un glas tînguitor.

Eu n'am mai respuns nimic; căutai să-mi cer invoirea de a me duce la hanul meu cât mai îngrabă, pretestând niște afaceri inchipuite; luai pachetul ce mi-l făcui îngrabă, și remas bun dela amândouă; Adela me petrecu până din colo de portiță; la cea din urmă strinsetură de mână, observai sbucnind din amândoi ochi ai fetei niște stropi de lacrimi ce se lăsau încet pe obrazu-i, ce devenise aprins, ca de foc.

***

Peste alți cinci ani, o altă întâmplare me duse ér in Galați; cum ajusei acolo, alergai la casa cucónei Marghioița. Intraí, și într'o odae din fund găsií pe bētrâna, îmbrăcată in negru, și cu capul plecat in jos. Abia-ș ridică privirile să védă cine a intrat; dar când me recunoscú, ea sári repede in sus, alergă la mine, mi se acăță de piept, și dând drumul unui bocet puternic, ea díse:

— Ah Culiță! Culiță! am prăpădit Bobocelul! mi l'a 'nghitit pământul.

Un trist fior me făcú să me cutremur... nu putui vorbi nimic, căci gura-mi se 'nclēstase, și cât pe ce eram să-mi pierd și cumpētul.

— Așá! urmă biéta femees, a zburat hulubița mamei! și nu mi-a mai remas nimic pe lume de mângăiere... Bietul Bobocel... inainte de mórte ș-a adus aminte și de tine... de câte ori mi-a vorbit... m'a întrebat... S'o fi védut in starea in care ajunsese, ț-ar fi rupt inima... Și cât n'am cheltuit și eu, și bietul ginere-meu... dar de geaba... că bóla ei leac nu mai are in veci...

— Dar ce-a avut? — întrebai eu cu multă greutate.

— Atac... a fost atacată... biéta copilă, erá așá de gingașá, — și 'n călētoria de nuntă care a făcut-o cu bárbatu-seu, a recit, și...

Lacrimile inecará acum mai cu putere glasul slab al sermanci mamei.

Am căutat și de astădată să plec cât mai curând din acel oraș, unde pentru a doua órá simțiam o slăsiere de suflet, cum vorba omenescă nu este in stare a o spune in tótă cruđimea ei.

N. A. Bogdan.

La strașini!

Ce mult doriaí din érna ghetósá a durerii
Să te mai véd odatá, iubită primăverá,
Să-mi viná ér' in suflet a gândului puzderii;
Să 'ncheg o nouá viéță cu doinele de sérá,
Ce mult doriaí, din érna ghetósá a durerii...

Să-mi víi și tu 'nainte, mai blândá mai curată,
Cu patimile tale de visuri născátóre,
O, dulce poesie! cu ochi de mândrá fatá,
Cu sínul de západá, cu glasul de isvóre,
Să-mi víi și tu 'nainte mai blândá mai curată?!

Sfērșit să faci, speranță, la négra desperare;
Sub umbrele de cetini să-mi fugá pasul viéții,
Și sfânta ți a pácii s'o véd cumcá rēșare
Pe urmele urgiei, — și 'n fapțul dimineții
Sfērșit să faci speranță, la négra desperare!

La strașini rōndunele spre sérá să s'adune;
Eu cald de 'nduiosare să mi le-ascult in tainá,
Cum íș vrăjesc 'iubire, cum una altei spune
Al dragostilor farmec; sub blândá noptii hainá,
La strașini rōndunele încet să se adune.

Văpaia suferinței, sub umeda-mi pleópă
Să mi se stingă-odată; — dureri să nu mai fie —
Căci prē de mult me mistui tu sarbēd glas de grópă,
Când dornic de odihnă aștept să nu mai vie
Văpaia suferinței, sub umeda-mi pleópă.

La glasul primăverii să-mi fugá érăș chinul;
Să me rentorc la sínu-ți, feciórá prē curată
A visurilor mele; — să-mi náduse suspínul
Balsamul ferícirii. Din viéța-mi sbuciumată,
La glasul primăverii, să-mi fugá érăș chinul...

Traian H. Pop.

Dar ȕeu nici el pe a mea!

— Anecdótă din popor. —

S Pune ȕigane verde deschis tóte pēcatele și fără-delegile, ce-ți apasá sufletul, unul și să nu tainuiești, că te bate Dumneȕeu, de te-a luá dracul încălțat, îmbrăcat. Aiēptá praștia minței prin negura de vreme, pân' ajungi la timpul, când te deprindeai a șterge câte ceva. Crețurile inimei ađi trebuesc desfăcute până la unul. De unde nu, avé-vei parte cioroiule, de smólá clocotitóre, de focul nestins, vermele neadormit și de tóte nevoile din impērăția lui Sarsailá.

— M'ai înțeles?!

— Înțeles părinte, vai de sufletul meu! — respunde ȕiganul.

— Spune dar' ce șcii, c'ai greșit? — urméză părintele a întrebarea.

— Intr'una din ȕile, me pune pēcatele, părinte și, fiind la un Románaș, i-am șters o bucatá de lemn uscat din curte, nu mare, ci ec' așá, mai bine ceva de un cot.

— Pēcat ȕigane. Lemnul trebuiá lăsat in pace. Dealtcum acesta e un pēcat ușor, iertare poți să capeți.

— Dar mai e ceva părinte, ce par că-mi stăca un ghimpe la inimá.

— Ce fiule? — întreabă părintele.

— D'apoi să veți! Bucata cea de lemn erá întăritá cu un capēt in urechea unui fer lătăreț și ascuțit de-o parte și fierul s'a ținut orbeșce de lemn, peste voia mea.

— Mēi! tu ai furat o secure, se vede, — ȕice părintele, și ásta nu mai e un pēcat ușorel.

— Aoleo, pēcatele mele! Secure să fi fost părinte? că eu am făcut-o apă, — întreabă cioroiul mirat.

— Secure da, și Dumneȕeu n'o să te ierte până n'o dai îndērēt.

— Dar' să urmám mai departe! — ȕice părintele.

— Altá datá imi páteșce mntea de m'apuc și desleg un capēt de ștrēng dela un gard și-l inhaț după mine, fără șcirea stăpánului.

— Pēcat fiule. Ștrēngul trebuiá lăsat in pace. In urmá pēcatul cade totuș intre cele ușóre și iertare poți să capeți.

— Bine părinte, — urméză ȕiganul a spune — dar mai e ceva la mijloc. Stăpánul ștrēngului legase la un capēt al lui o mătáhalá mare ințepenitá pe patru picióre, ce-i erá omului de folos.

— Pēcat ticálosule și áncá de cele grele, c'ai dus calul omului de cápēstru, — batá-te numai ce-ai făcut.

— Aoleo, pēcatele mele! Și óre chiar cal să fi fost lighióia aceea, părinte, că eu am făcut-o apă?!

— Cal da, altceva n'o putut fi.

— Dar să urmăim mai departe, — ȕice părintele.

— Intr'o ȕi, nu ŕciu ce duŕi rei m'apucă, — urmăză Țiganul a spune, — că m'apuc de cojocul mării ŕi dau pe el c'un tufan, de-i mergea colbul.

— Păcat fiule. Cojocul trebuiă lăsat in pace, ca să-l aibă mamă-ta întreg, la vreme de nevoie. Alt-cum păcatul cade între cele mai ușore, iertare poți să capeți.

— Bine părinte, dar, din întâmplare, cojocul eră in spate la mama . . . .

— Foc ŕi pătră pucioasă să cadă asupra ta haraminule, c'ai cãrpiț pe ȕnsăŕi mama, ce te-a purtat in brațe! N'o să veți fața lui Dumneȕeu până-i aminul . . . !

— Dar' ȕeu nici el pe a mea! — îi taie vorba Țiganul.

Gr. Sima al lui Ión.

Convorbiri archeologice.

— Cu privire la Români. —

(Incheiere.)

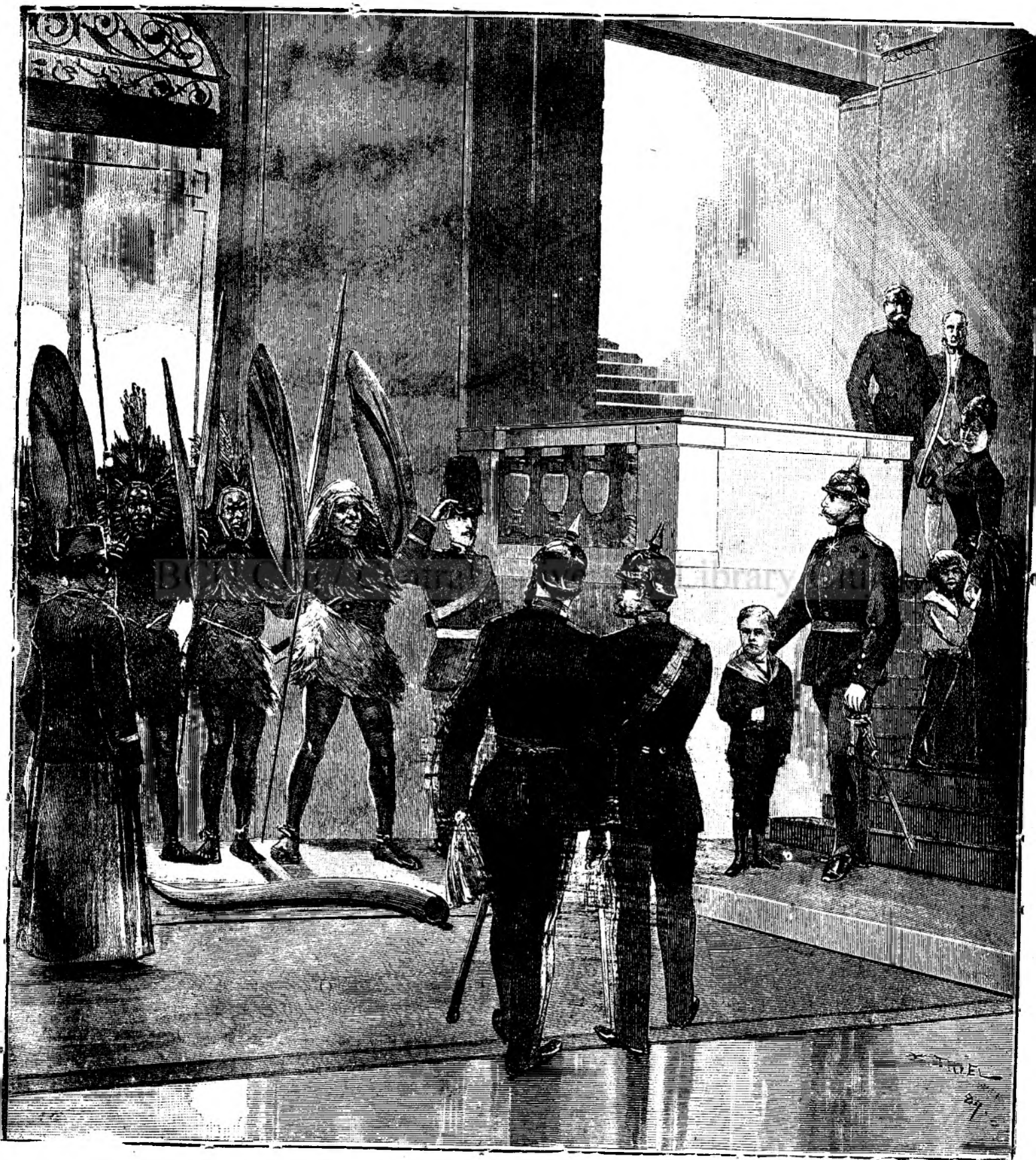
Câte pături de prundiș s'au aședat aicia din viața poporelor din trecut? Istoria cea mai detaliată n'ar fi in stare să o descrie cu acea acurătetă, cu care vorbește mosaicul archeologic din aceste pături. ŕi câte de aceste ruine aflăm pe teritoriul întreg locuit de Români, care in cea mai mare parte-s încă necunoscute ŕciinței. Să le desprețuim ca lucruri fără de nici o valoare ŕi să aruncăm obiectele aflate in ele într'o parte? Său să le adunăm ŕi să le conservăm pentru ŕciință? ŕi numărul acestor ruine de pe teritoriile locuite de Români e foarte mare ŕi mai fiecare an descopere noue, căci aci in această parte a Europei vandalismul poporelor a fost așă de mare, încât chiar ruinele au fost acoperite de țernă, peste care cresc aci arbori secolari. Insemnătatea lor pentru ŕciință ŕi istorie e foarte mare. Să ne inchipuim tôte aceste ruine desgropate după sistemul sus arătat, ŕi am vedé imense comóre prețiose scóse la ivelă pentru ŕciință. Tot pãmântul Daciei ni s'ar infățisă in goliciunea aceea, ce pare a ne insuflă pri virea lui de astăȕi. Atuncia ni-ar apăre fiecare obiect, ce l'am scóte din mosaicul păturelor acestor ruine prundișe, ca o sculă mare, pentru a cărei conservare am tremură ŕi ne-am da tótă silința de a aduce cu ŕciința pozitivă in concordanța ŕi a-i da esplicația, ce i se cuvine. N'am mai împinge-o din dispreț cu piciorul, ci am sărută-o ca o remășiță scumpă a unui trecut glorios al țerii nóstre. Tôte aceste lucruri le-am compară cu obiectele intrebuintate de noi ŕi in diferința lor am căută să găsım progresul omenirii ŕi al nostru.

Dară afară de aceste ruine de orașe ŕi cetățiuie se găsesc pe teritórele locuite de Români locuri, cari nu se pot in aceste categorii, ŕi cari totuș sânt de mare insemnătate archeologică. Gândim la tomuli, mormintele poporelor din timpurile cele mai vechi, morminte de pietre, ŕi diferite șanțuri de pãmânt imprășciete peste dealurile Daciei, in cari până aci s'au aflat multe obiecte antice de mare valoare. Afară de aceste locuri se găsesc neconținut de cătră țărani pe câmpii ŕi grădini obiecte antice, care au asemene mare valoare, dară provenirea lor sporadică ne arată, că ele au fost pierdute aci de cătră popóre trecătore.

De resumăm ȕisele nóstre aflăm, că nu numai obiectele vechi păstrate in mănăstiri ŕi in archivele

statelor au o valoare pentru ŕciință, ci că ŕi obiectele aflate in ruine vechi ale țerii, in tomuli, morminte de pãtră ŕi in diferite șanțuri vechi de pãmânt au o valoare mare pentru ŕciință, care la impregiurări pôte să întrecă pe cele aflate in mănăstiri. Valoarea ŕciințică a obiectelor antice nu hotăreșce deci locul păstrării lor, ci ȕnsuși obiectul. De aceea să ne fie de cea mai sacră datorie, de a adună ŕi a conservă tôte obiectele antice, ce le aflăm ŕi numai studiul să aibă a dejudecă valoarea lor, eră nu forma ŕi esteriorul mai plăcut al lor.

La noi Români până aci foarte puțin s'a lucrat pentru conservarea anticităților, fără destingere ori de s'au aflat ele in ruine sėu in movile sėu mănăstiri. Așă vedem că mănăstirile vechi atăt in Bucovina, cât ŕi in România, se restauréză, fără ca să se observe la renoire stilul originar. Pe când acoperemintele mănăstirilor vechi aveau forma bizantină vechiă, la restaurarea lor s'au adoptat stilul modern. Zogrăvelele de păreți le șterseră architectii ŕi in locul lor se zogrăviră păreți după stilul usitat in ȕilele de astăȕi. ŕi zogrăvelele aveau mare insemnătate istorică-archeologică. In ele puteam cunoșce stilul picturii vechie româneșci, cum ŕi portretele barbăților renumiți români. Pentru timpul de astăȕi se vede că trecutul avuse puțină insemnătate. Stilul architectonic s'a ciuntit după cel din timpurile de astăȕi ŕi pictura vechiă româneșcă-bizantină, in loc să fie restaurată după tôte regulele ŕciinței, după cum se întâmpă in țerile apusene ale Europei, s'a inlocuit cu dispreț cu cea modernă, invetată in Viena sėu la Paris, după cum se întâmplă in România, ŕi naturalisată in Bucovina sėu in România, care să fie după opinia architectilor acestora mai interesantă ŕi mai de valoare ca cea vechiă moldovenescă sėu munténă. Că nu apucăm resonamentul acesta din senin, ne este dovédă raportul oficial al conservatorului archeologic bucovinean dl Romstorfer cătră comisia c. r. centrală archeologică din Viena, in care descrie dlui starea mănăstirilor din Bucovina ŕi România, pe cari le-a vizitat dlui véra trecută. In acest raport scrie dlui, că in România ŕi in Bucovina la restaurarea mănăstirilor vechi nu s'a observat nicăirea stilului vechiu, ci s'a adoptat cel modern ŕi că prin asta s'au adus mari pagube ŕciinței. De aceea propune dlui, ca la restaurarea mănăstirilor vechi din Bucovina să se dee din partea guvernului antreprenorilor architecti instrucții necesare pentru restaurarea consciințiosă a acestor vechi monuminte istorice pentru păzirea stilului originar. Ideea dlui Romstorfer o vedem chiar confirmată la desbaterile camerei din Bucovina când cu ocazia restaurării bisericii vechi S. Treierarchi din Iași. O altă dovédă aflăm in portretul mănăstirii Putna din Bucovina de pe timpul mitropolitului Iacobin din secolul trecut, ce l'a găsit pictorul bucovinean Epaminonda Bucevșchi la această mănăstire ŕi a cărei reproducere o trimise conservatorului archeologic geomenit comisiei c. r. centrale archeologice din Viena. Ce stil avea mănăstirea după acest portret pe timpul mitropolitului Iacobin ŕi ce stil are ea aci după restaurarea ei din a. 1858. Nici nu-i de cunoscut mănăstirea cea vechiă de pe timpul lui Iacobin. Aci ne apare ea ca o mănăstire modernă lângă Viena sėu din Tirolia ŕi ne vine mirarea, că cum s'a rătăcit o astfel de zidire in munții Bucovinei. Este intru adevér un aspect străin, când privim esteriorul modern al mănăstirii ŕi apoi intrăm in lountrul bisericii, ŕi admirăm anticiele de pe timpul lui Stefan cel Mare ŕi succesorilor lui. Alt aspect ar avé mănăstirea, decă ŕi esteriorul ei ar corespunde interiorului ŕi el ar sta in concordanță cu stilul zidului. Vedem că esteticei s'a jucat aci o farsă mare.

DEPUTAȚIUNE AFRICANA LA IMPÉRATUL GERMANIEI.

Privitorul nu se află satisfăcut, și omul de știință nici atâtea, căci vede că ea s'a neglijat la restaurarea mănăstirei.

Cu totul altfel stă chestia în alte țări. În Germania pe lângă că guvernul a înființat biurouri arheologice, cari au a se ocupa cu strângerea, conservarea și notarea anticităților descoperite, desvîltă și particularii o activitate neobosită pentru strângerea anticităților aflate, înființând au muzee particulare au societăți arheologice, cari estind cercetările lor și în alte țări și state. În Berlin există o direcție generală arheologică, care are filialele sale în Roma, și în Atena, pentru cercetarea și studiarea anticităților romane-grece. Filialele din Roma și Atena au muzeele lor și edau o fôie arheologică, în cari se publică toate descoperirile arheologice.

Nu mai reu stă chestia arheologică în Franția. Aci găsim o mulțime de muzee particulare și mai în fiecare oraș mai mare un muzeu. O secțiă a Academiei franceze a științelor din Paris se ocupă numai cu chestii arheologice și cercetările ei se estind și peste Asia și America.

Nici Austria nu stă înapoi. În Viena s'a instituit o comisie c. r. centrală arheologică din partea guvernului, care are de scop, de a inscrie toate anticitățile descoperite noue în arhivă și a le publica în buletinul lor împreună cu desemnul lor, cum și a înlesni cercetările arheologice, incuragând și subvenționând întreprinderile particularilor, și a aduna, conservă monumentele vechi istorice de perđare și de deteriorare. Ea-i împărțită în 3 secții, și adevă pentru urice, chrisove și manuscrite vechi, pentru monumente vechi istorice, mănăstiri, biserici vechi și edificie în decomun, cum și pentru anticitățile aflate în pământ. Póte aceste secții au prin totă Austria conservatori, cari ca impiegații lor au câte un district, a cărui mărime depinde dela însemnătatea istorică a țerei coronale. Conservatorii au a se îngriji în districtul lor de conservarea monumentelor istorice, a sprigini prin sfat cercetările arheologice ale particularilor, cum și a se interesă de ori ce nouă aflare arheologică, și căutând ca ea să nu se pėrdă pentru știință, îndrumând conservarea lor. Ei au deci arată în raportul lor imediat ori ce nouă descoperire arheologică comisiei centrale, înlăturând o descriere amănunțită, adeseori cu o schiță de desemn a obiectului, care o publică apoi în buletinul seu pentru usul științei. Autoritățile civile și militare sînt după lege instruate, de a comunica imediat conservatorului ori ce nouă șcire despre aflări arheologice, cum și a-l sprigini în funcțiunile sale ca conservator al anticităților. Acestor conservatori sînt după lege supuse și toate societățile particulare arheologice și muzee particulare, căror au a-ș adresă raporturile lor. La ori ce reparare a mănăstirilor și bisericelor vechi este mai întei de ascultat conservatorului, care are să îngrigescă ca la restaurare să fie păzit stilul original și lucrurile antice să nu fie deteriorate seu nimicite. Întreprinderile de zidire a căilor ferate sînt ținute la descoperirea vre-unui antic, de a-l anunța imediat conservatorului, ca să fie trecut în evidența comisiei centrale. Instituției acesteia avem a mulțami, că în timpurile din urmă s'au scăpat fôrte multe anticități din Bucovina de peire și s'au putut conservă pentru studiu și că mănăstirile în viitor vor fi reparate după stilul originar.

Altfel inse stau lucrurile în România. Acolo avem, îi drept, un muzeu național, dară de descoperirile arheologice noue de pe la țără nu se interesează și nimene nu le înregistreză. Numai puține anticități încăp în posesia muzeului național din București, pe cari le dărușce vre un amator și iubitor de

patrie. Ovreei anticari fac speculă cu aflări arheologice și cele mai însemnate piese arheologice le transportă în străinătate. Nu găsim nici un buletin oficial arheologic, în care să fie înregistrate aflările arheologice. Reparațiile mănăstirilor vechi se fac după stilul modern introdus din Franția seu Belgia și monumentele vechi se dărîmă fără ori ce scrupul pentru știință. Nici o autoritate, afară de directorul muzeului național, nu se interesează de aflările arheologice de pe la țără. Tóte se duc la peire și la uitare în dauna științei. Nici chiar la Academia științelor din București nu aflăm o secțiă anumită, care ca ceea a Academiei din Paris, să se intereseze de anticități.

Dionisiu O. Olinescu.

Istoria Venerii de pe Capitol.

— De Mark Twain. —

Cap I.

Atelierul unui artist în Roma.

h, George! cât de mult te iubesc!

— Să-ți binecuvinte Dđeu inima iubitoare, scumpă Mariettă! Sînt pe deplin convins de iubirea ta. Me mir inse de acea impregiurare, că taică-teu e așa de făr-de-inimă și neindurător.

— Nu-l judecă George! el îmi voieșce numai binele. Artă înainte lui n'are nici o valóre. Ceea ce pretueșce mai mult e negoțul cu specerii. El crede că măritându-me după tine, voi fi silită să flămândesc.

— Oh! și Dđeu nu m'a făcut decât un sculptor plin de fantasii, în loc de un făcător de bani!

— Nu desperă scumpul meu! tótă antipatia ce o are față de artiști va dispăre când îți vei fi căștigat cei 50,000 dolari . . .

— 50,000 de draci! de unde? și încă nici chiriă nu mi-am refuit-o!

Cap II.

O locuință în Roma.

— Așa cred onorabile, că ori ce vorbă mai mult nu foloseșce nimica. N'am nici o antipatie în contra persoanei dtale, e drept; dar aceea n'o voi face nici odată, ca să-mi dau fata de soție dtale, care n'ai altceva ce să-i dai decât iubire, artă și fόμε.

— Da, dle! sînt sărac, o recunosc! Dar ôre lauda, gloria și renumele înainte dtale n'au nici o valóre? Căci ascultați ce-mi scrie un stimabil dn Belamy Todle din Arcausas: »Statua dtale care reprezintă Noua-Americă, e una dintre celea mai escelente opere ale sculpturii, și te asigur că peste puțin numele dtale va deveni tare renumit.«

— Prostie! Ce se pricepe la sculptură măgarul ăla din Arkansas? Renumele în diua de ađi nu plăteșce nimica! Ce valoréză statua-ți bună de a spăriă paseri, m'am convins. Ai lucrat o jumătate de an până ai cioplit-o și acum nu capeti pe ea nici o sută de dolari. Ț-am spus, arată-mi 50,000 dolari și îți dau fata, altcum o mărit după junele Simper. Ți dau o jumătate de an, timp destul ca să-ți aduni suma necesară. Adio dl meu, te salut!

— Of, Dumneđeule!

Cap III.

În atelier.

— Să șci tu John, amicul meu din tineretă, că eu is omul cel mai nefericit de pe pământ!

— Ești un năuc!

— Dar inchipuește-ți că nu-mi rămâne nimic altceva de iubit decât statua-mi, a cărei frumoasă față de marmoră nu arată nici o compătimire față de mine.

— Ț-am spus, ești un nebun!

— Oh, John!

— Oh, nebunie! Nu mi-ai spus tu, că spre a câștiga cei 50,000 dolari, ai timp de o jumătate de an?

— Ba, da! amicul meu, dar tu măcar nu me luă în ris! Chiar de-aș avea cei 600 dolari ce-mi promiți, la ce mi-ajută? Ce aș face cu ei, eu, un om miser și nefericit, fără nume și fără amici?

— Nebunie și prostie! cinci luni ți-s destule ca să-ți câștigi suma ce-ți trebuie.

— Vorbești serios?

— Da! Intr'adevăr trebuie să repet că o jumătate de an e prea mult. Știi ce? lasă-ți câștig eu banii!

— Ce vorbești? Ai fi capabil să câștigi pentru mine o sumă așa de considerabilă?

— Incede-te numai în mine și lasă-me să lucră liber. Jură-mi înse mai întâi, că te vei învoi la tot ce voi face, și că nu-mi vei nimici lucrurile.

— De și cuvintele tale me turbură, totuși îți jur!

Cât ce auzi cuvintele acestea, John apucă ciocanul, și cu o lovitură puternică zdrobi nasul Americii. Mai ridică odată ciocanul și două degete picură pe pământ, — a treia oră, și din urechi lipsiă una, — o lovitură încă și un șir din degetele dela picior se imprășciară sfărimate, — încă odată și piciorul stâng cade lângă celelalte bucățele. Apoi puse jos ciocanul și se depărtă.

Vre-o 30 minute stătuse George înmărmurit, privind-ș statua, care nu era acum decât o adevărată »spărietore de paseri«, o »ciuhă«, apoi trezindu-se se plecă jos și adună sfărâmurile.

Peste puțin John se reintrorse aducând o căruță, pe care încăru statua zdrobită cu atâta necruțare și cântând liniștit o arie, se depărtă, luând cu statua calea spre Via Quirinalis.

Cap IV.

In atelier.

— Ați la două ore se sfârșește jumătatea de an. Oh, ce chin! Viața-mi va fi nesuferită. Și bătr de n'as mai trăi! Eri n'am cinat, ați n'am dejunat, în hotel nu cutez să mai pășesc. Fomea me chinușce, cișmarul me torturează de mörte, croitorul îmi sare în gramați, hotelierul me persecută. Cu un cuvânt is nefericit! Nici măcar pe John nu l'am mai vădut din aceea și funestă. Ce e drept, Marietta îmi suride când me vede pe stradă, dar tatăl ei cel cu inima de piatră, e cu totul neinduplicabil... Dar cine bate ore la ușe? Cine me persecutăză éraš? Me pot prinde că afurisitul de cișmar. Dar... intră!

— Cerul verse binecuvântare pestecapul vostru, Magnificență! V'am adus încălțămintele celea noue. Ve rog nu întrebați de preț. Nu! Nu-i de lipsă! Nu, de loc! Voi fi încă mândru decă Magnificența Văstră me va onoră și de aci încolo cu comănde sale. Me recomand respectuos!

— Chiar el îmi aduce încălțămintele, și ce e mai mult nici nu cere plată; își ia adio cu atâta supunere și reverință ca și când s'ar află înaintea cine știe cărui prinț; doreșce ca și pe mai departe să-l onorez cu comănde mele... Ce pöte însemnă ore acăsta? Dör s'a schimbat lumea? Pentru Dșeu!... iniră!

— Me scusați signore, am adus vestmintele cele noue.

— Intră!

— De-o sută de ori ve rog iertați-me că ve

conturb Altetă! Vin a ve anunță că am inchiriat pentru Altetă Văstră celea mai frumoșe case din etagiul prim. Celealalte nu erau de loc confortabile pentru un om așa...

— Intră!

— Am onöre a ve anunță respectuos, că dela cassa noastră de imprumut, de unde durere, v'a încetat creditul pentru un timp scurt, éraš puteți imprumutá bani cât de mulți și cât de adese ori, și ne-am simți förte fericiți de cumva ați imprumutá nu-mai dela noi...

— Intră!

— Scumpe ginere! Marietta e a ta! Indată va fi și ea aici. Ia-o, căsătoriți-ve, iubiți-ve și fiți fericiți! Dșeu să ve binecuvinte!

— Intră!

— Oh, scumpul meu George! unicul meu amor, süntem scăpați.

— Oh, scumpă Mariettă! süntem scăpați, dar îți jur, nu șciu cum, și pentru ce?!

Cap V.

In o cafenea romană.

La o mäsă șed o mulțime de dömnii. Un american ceteșce din edițiunea săptămănală a foii: »Il Slangwhanger di Roma«, următorele:

»O descoperire importantă! Inainte de asta cu o jumătate de an, un american Signor John Smitthe, care locueșce deja de mult în Roma, a cumpărat în Campagna, în imediata apropiere de mormintele Scipionilor, o moșie în sine neînsemnată, dela niște rudenii scăpătate din familia prinților Borghese. Dl Smitthe a rugat autoritățile competente să înscrie acăstă posesiune pe numele miserului artist american George Amald, în schimbul unor stricăciuni însemnate ce dönsul le-a căusat amintitului artist. Și pentru ca dl Arnold să fie și mai bine rebonificat, dl Smitthe s'a obligat a face o renovare radicală posesiunii din vorbă.

»Cu patru săptămăni dar, înainte de acăsta, făcându-se felurite săpături, s'a aflat una dintre statuetele celea mai frumoșe și mai însemnate ce au lipsit din tesaurii Romei. De și acăsta statuă a suferit mult în decursul sutelor de ani din partea vitregității timpurilor, totuș n'a lipsit nici un ochiu care vedându-o să nu lacremeze, admirând sublimitatea artei. Acestei admirabile statue cu tóte că-i lipseșce: nasul, piciorul drept dela genunchiu, o ureche, degetele dela piciorul drept și două degete dela aceeași mână, totuș părțile celealalte is destul de bine conservate.

»Auzind regimul despre aflarea acestui op de artă, a luat statua cu intervenirea poliției, și indată a și supus-o aprețierii critice a unei comisiuni compuse din bărbați archeologi esperti. Comisiunea acăsta ș-a ținut ședințele cu ușile incuiate ieri tótă ziua până nöptea târziu. Eri nöpte a decis unanim că: statua aflată represintă pe Venus și-și trage originea dela un artist necunoscut, dar förte renumit de prin secl. III a. Chr. Totodată comisiunea aduce la cunoșcință, că statua aflată e una din cap d'operele celea mai admirabile ce le are lumea.

»In ultima ședință ținută pe la meșul nöptii statoriră valörea statuei în 10 milióni franci. Considerând înse, că după legile romane, ori ce lucru vechiu ce se află în Campagna e proprietatea statului, remănënd ca aflătorului să i se dee jumătate din prețul lucrului, deciseră ca să i se solvėscă dlui Arnold 5 milióni de franci. Ați diminėtă Venus fu aședat pe Capitol, și dl Arnold presintând o vitanță își va primi banii în aur din visteria statului.

Voci : Țsta-i fericit ! Intr'adevăr fericit !

Altă voce : Domnilor, ve propun să formăm aici o societate pe acțiuni, a cărei scop să fie săparea statuelor.

Mai multe : Primim ! primim !

Cap VI.

La Capitoliul din Roma.

— Scumpă Mariettă, ecă statua cea renumită de care ai auzit atât de mult vorbindu-se. Cât de curiosă mi se pare acum regiunea acésta. Inaiute de asta cu 10 ani am fost mai in urmă aici. N'aveam nici batăr un franc reu. Eram sărac și lipsit vai Dómne ! Și de și eram in o astfel de poziție, totuș și eu am contribuit mult până Roma a ajuns in posesiunea acestei statue, ca și care nu se află alta in totă lumea.

— Și prețuește, nu-i vorbă, tare mult statua acésta, 10 milioane de franci !

— Aievea și acum prețuește atâta.

— Ui-te scumpul meu cât e de frumósă !

— Ȑncă nici de cum nu-i așa de frumósă ca și cum fu inainte de ar fi sdrobit-o John Smitthe. O, tu John, tu ești isvorul fericirii noastre !

Concluziune.

Venerea Capitolină stă și acuma pe Capitoliul din Roma, și și acuma este una din anticitățile celea mai admirabile și mai renumite.

De veți fi cumva fericiți vre-odată a sta dinaintea ei, admirațiunea se va deșteptă de sigur in pepturile vóstre, dar atunci nu lăsați ca acésta admirațiune să vi-o conturbe memoria acestei istorii adevărate dar secrete ; și decă veți ceti vre-odată despre uriași petrificați și desgropați la Sirakus, in statul New-York séu aiurea, nu ve arătați înțelepciunea ; și decă Barnum-ul acela, care l'a desgropat póte, ve va imbiá ca să-l cumpărați, nu-i dați nici un ban !

A. C. Domșa.

Doine și chiuituri poporale.

— De pe Bărcău in Biharia. —

I.

Fă-me Dómne ce mi-i face,
Fă-me picuraș de lapte,
Pe d'asupra de cetate ;
Să ved mneanțu cum se bate
Cu regrule ne 'nvățate.

II.

Bate-l Dómne mneanțu 'n drum,
M'o luat și n'am fost bun ;
Bate-l Dómne mneanțu 'n cale,
M'o luat și n'am fost mare

III.

Pe d'asupra de cetate
Sbóră doue frunđe late,
Da zó'le¹⁾ nu-s frunđe late,
Ce-s doue fete surate.

IV.

Bade de vrei a veni,
Vină nu me-acelui²⁾
Că d'acluită-s eu,
Că tot cot³⁾ in drumul teu.

¹⁾ Deu acele. ²⁾ Inșelă, amăgi. ³⁾ Caut.

V.

D'arde luminața 'n bartă,
Nu vine badea surată,
Nu vine vinerea-l bată,
Zacă mă-sa de lungóre,
Nu-l ajungă să-l însóre,
Și zacă și tată-seu,
Că nu vré măritul meu.

VI.

Tótă ȓiua béu la birt,
Lasă béu că-s vėduvit ;
Tótă ȓiua béu la bere,
Lasă béu că n'am muiere.

VII.

Dómne nu lăsă pedéstă¹⁾
Pe bărbat muere próstă ;
Dómne nu lăsă osândă
Pe bărbat muiere hidă.

VIII.

Du-me Dómne d'alicea,
Cu caru cu cocia²⁾,
Batăr d'a fi ȓigănescă,
Numai de și duruiescă.

IX.

Du-me Dómne și me pune
Iuă-i³⁾ pălinca de prune ;
Du-me Dómne de me lasă,
Iuă-i pălinca pe mėsă.

X.

Haide lele să te joc,
Deie-ȓi Dumneȓeu noroc ;
Că cu mine de-i jucă,
Dumneȓeu noroc ȓ-a da.

XI.

Hop lelița lelișoră,
Ce-ai lucrat tu d'astă vėră ?
— D'am săpat și-am secerat,
De rochie m'am uitat.

XII.

Țucu-te floră⁴⁾ de breb,
Tot am vrut de și te 'ntreb,
Că ce fel de floră ești,
De nu te mai veșteȓești.
Eu-s floră da cea alėsă,
Ce me pun domnii pe mėsă,
Er feciorii in clopuri⁵⁾
Și fetița la bertăȓă⁶⁾
Și popa la cădelniță.

XIII.

Tu nevestuța frumósă,
Ce te porți d'asă lutósă,
O n'ai paie și căldare
Și-apă 'n Dunărea mare,
O pré scumpu-i soponu,
O nu te lasă somnu,
O departe ȓi-i valea,
O nu te lasă lenea,
Că fântăna-i după ușe
Și m' 'n șgură și 'n cenușe,
Lemnele-s afară 'n șing⁷⁾,
Tu mori in casă de frig.

Antoniu Popa

¹⁾ Pedepsă. ²⁾ Căruță. ³⁾ Unde. ⁴⁾ Flóre. ⁵⁾ Pălăuș. ⁶⁾ Bertăȓă. ⁷⁾ Stängen.

Scrisore din Galata.

Cele doue Galate. — Vieta dela țera. — „Suvenirile“ dlui Sion. — „Cantecele Moldovenești“ ale trei Sevastos — „Magdalina pécătosă“ de dl Stamati.

Să nu v'asteptați, iubii cetitori, să primiți vr'o veste de prin acea Galată, de care adesea ori gazele europene au vorbit cu multă importanță, și despre care geografiile ne spun că se află pe costa mării Marmora, făcând orecum parte din vechiul Sтамбул, capitala monarhiei turcești! Nu, Galata din care scriu aceste rânduri, e diferită de cea turcească, — e o Galată românească, și, de și geografiile, chiar cele românești, mai că nu pomenesc despre densa, ea totuș se află la o depărtare de câteva minute de bariera apusană a Iașului, numită bariera »Trei-Calici.«

Pe vârful dealului, cu numele Galata, se ridică un tîrgușor cu acelaș nume, ca de vre-o sută cel mult de case, între care se află o veche mănăstire, a cărei biserică a fost zidită, după cum se spune, de Duca-Vodă. — mănăstire, a cărei chilii conțin astăzi, în loc de sfinți călugări ori sfinte călugărițe, niște nenorociți soldați, cari pentru felurite vini sînt osândiți a-ș face aici opréla la care tribunalele militare i-au hotărît; cu alte cuvinte, mai nainte eră aici un locaș de pocăință creștină, astăzi e un locaș de pocăință militară. În apropierea acestei fôste mănăstiri se mai află un mare azil pentru bătrânii și neputincioșii ce nu-ș pot agonisi pânea de tôte zilele, întreținut de Epitropia spitalelor St. Spiridon din Iași; să nu credeți cumva înse, că Iassiensis e pensionar al vre-unui din aceste doue institut. aflându-se la Galata... el nu e militar, nici infirm, slavă Domnului! nici neputincios.

Ceva mai la deal de aste locașuri, la o căsuță mică învilită cu stuh de trestie, cu doue ferești cât doue file din »Familia«, și pe a cărei ușă, intrând trebuie să faci câte o lungă mătană, Iassiensis ș-a căutat pentru o scurtă vreme un locușor de odihnă unde să uite vuetul asurđilor al orașului, și unde să respire cățiva metri cubici de aer neinfecat...

În acest loc, ce-i dreptul, cineva pôte împacă tôte trebuințele-i; nu ești nici într'un pustiu, nici în oraș; cât stai în casă, sêu în ogradă, tot ce te încungiuură, sêu îți iese înainte, îți arată viéta rustică: decă oși cățiva pași, și ajungi pe povirnișul dealului, veđi desfășurându-se dinainte-ți mai întréga și măreța panoramă a Iașului, de dece ori mai frumoșă decăt ș-o pôte cineva inchipui; nici un oraș din țera noastră nu presintă acesta priveliște așa de pitorescă, ca Iașul veđut din acest punct.

Așa, în zilele de ședere aici în Galata, mi-s destule 5—6 minute de privire spre Iași, ca să-mi amințesc de fiecare căsuță a lui, fiecare stradă, fiecare amic sêu dușman, fiecare plăcere sêu durere ce simt acolo... și caut apoi repede să fug îndărét, în căsuța acoperită cu stuh, sêu la umbra marelui cireș de după casă, pentru a me sili să uit totul, și să me dedau unui fel de amortețelă dulce... unei somnolente line... care, ajutată de ușorele și răcoroșele suflări de vânt dătător de viéta, ce trece pe acolé, pare a-mi improșetă și suflet și gândire, și a-mi gonit tot ce-i de prisos aglomerat în ele...

Când m'am feredit bine în curenții de zefir și mi-am colorat imaginațiunile cu acel verde plin de vioioșie ce-l reflecteă livada și via în astă poetică lună a lui mai, alerg să-mi iau o cupă de lapte de

oie, prospăt muls, cald și spumos... și dându-l de dușcă, fără »Sanetăți!« sêu »toasturi«, simțesc totuș că-mi dă mai mulă sănătate și vioioșie decăt dece cupe de șampanie falsificată ce se plăteșce cu un preț așa de mare în tîrg, și care totuș, nu contribue decăt la ruinarea sănătății odată a pungei.

***

Arareori, stând aici, îți vine pofta să iei o carte în mână ca să-ți trecă uritul, cum se întemplă pe la alte țeri; uritul aici trece dela sine; și numai ca să nu te dedai unui complect *dolce far niente*, mai întinđi mîna spre vre-o hirtogă ș-o deschidă alene...

Șciind acésta, totuș, eu îmi aduc cu mine, ori încotr'o maș porni, câte-o bună provisiune de cărți literare. De astă-dată, deuneđi, îmi luai din Iași o carte importantă (după cum titlul o arată), pe care o persoană amică avu bunătatea a mi-o împrumută, căci prin librăriile de acolo nici se găseșce de vîndare.

Acésta carte se numeșce: »Suvenire contimpurane, de G. Sion, membru al Academiei Române.« Ve inchipuiți dar, — că aveam un rezon destul de puțernic să sacrific câteva ore din acea viéta »dulce« ce-o petreceam la Galata, pentru a ceti cu mare aviditate acest op, eșit din pîna unui om recunoscut ca unul din cei întei literați români.

În trei rēștîmperi, din trei zile, am cetit Suvenirele din scôrță în scôrță; și după ce mi-am terminat titulul, — după ce am reflectat încă un rēștîmp, într'o a patra zi, mi-am făcut, — ca și dl Sion față cu istoria fraților Cucuș, — întrebarea: »Ore să scriu sêu nu câteva păreri critice ale mele asupra acestui grav op?« — Și 'n cele din urmă mi-am diș: »Și de ce nu?« — și etă că scriu:

»Suvenirele contimpurane« despre care e vorba, cuprind multe date frumôse din istoria Moldovei mai ales: Emanciparea țiganilor; ocupațiunea muscălescă; trista domnie a lui Mihail Sturdza ș-a urmașilor sei, etc.; aceste date mai mult sêu mai puțin sînt cunoscute și prin diferite alte scrieri apărute, fie prin gazete, fie prin cărți tipărite mai înainte, totuș amănunțimele cari le dă dl Sion, nu sînt fără folos, ba încă, ar fi fost mai de folos, decă ele erau îmbrăcate cu o altă formă decăt ceea ce o au. »Forma« despre care vorbim, ce dl Sion a dat-o amintirilor sale, e mai mult romantică decăt istorică; pe lângă memorie, dl Sion ș-a pus la lucru, și la lucru greu încă negreșit, »fantasia« sa: — etă primul lucru ce avem a-i bănuî unui autor ce pretinde a da un op care să trecă ca document la posteritate.

Cea mai mare parte din narațiunile autorului »Suvenirelor«, lesne pôte vedé cineva, sînt basate mai mult pe fantasmă, decăt pe adevăr: așa e cu prima parte a tristei istorii a fraților Cucuș, unde dsa ni istoriseșce celea ce crede că s'a petrecut cu un véc înainte în acea familie blăstemată, în care 4 generațiuni trebuia să producă numai pariciđi! Așa e cu aventurile ce dsa le naréză pe contul dsale propriu, și unde de multe ori se incurcă.

Ceea ce-i mai grav, e stilul cam neingrigit cu care e presurat volumul; apoi cuvinte uneori din cale-afară neolôge... alteori pré-pré arhaice: trebuie să fie cineva versat în limba franceză ca să înțelégă cuvinte ca: *delabrată, imperturbabilă, eventualitate agreșivă, fascinat, inconșcii, debandat*, și alte multe...

Chiar titlul cărții e reu scris, *Suvenire* (la înmulțit), ci trebuia să fie *Suveniri* (ba mai bine chiar *Amintiri*); ș-apoi ênsuș dl Sion la pag. 162 de pildă, precum și pe alte locuri, serie: »... decis a-mi publică *Suvenirile*...«: fiind că au lăsat *suveniri*...

***

Am mai cetit, tot aici în Galata, volumul: »Cântecete Moldovenești,« adunate de dra Elena Sevastos, care, de și apărut de aproape un an, n'am avut totuși vremea decât să-l frunzăresc arare ori; mărturisesc că eram transportat, când — și asta s'a întâmplat adesea — în vremea ce citeam de pildă :

Frunză verde de pelin,
Vai de copilul străin,
Când ajunge la stăpân . . .

de-odată auđiam lângă gardul vecin, (un glas de nevestă care, torcând tuiorul seu cel nesfârșit, intonă acelaș cântec pe o arie plină de simț și plină de jele. Fără voie adesea mi-a sbucnit lacrimi la auđul acestor duiose cântece ale țăranului român, care, după cât de multe ori m'am incredințat, pôte fi privit ca maestru în compunerea melodiilor celor mai sentimentale și mai adânc vorbitoare inimii.

***

Multă plăcere mi-a făcut ér o piesă ce-o primii nu de mult din Cernăuți, și anume : »Magdalena păcătoasă,« dramă în trei acte de dl Constantin de Stamati-Ciurea, român din Basarabia, despre a cărui producțiuni dramatice am mai vorbit astă iernă într'o »Scrisoare din Iași.« Acéstă piesă va face parte, după cum se anunță, din volumul al II-lea al scrierilor dlui C. Stamati. »Magdalena păcătoasă,« e o modernizare a vechei Magdaline din istoria sfântă; ca formă și stil, ea este superiôră mai tuturor celorlalte piese ale dlui Stamati. Imi rezerv dreptul de a vorbi pe larg, despre întregul repertoriu al dlui Stamati, când el va fi gata tipărit, și până când, cred, îi voi puté da un studiu mai amănunțit.

Iassiensis.

Deputațiune africană la împératul Germaniei.

— Veđi ilustrațiunea din nr. acesta. —

Precum se știe, în timpul din urmă Germania ș-a făcut în Africa niște colonii, estindându-și suveranitatea asupra lor. Se înțelege de sine, că a trebuit să urmeze ôreșcari înțelegeri între puternicul împérat al Germaniei și între popóarele semiselbatice de acolo. Aceste înțelegeri se fac mai cu semă prin delegați. Ilustrațiunea din nr. acesta înfășoșeză o astfel de delegație, făcându-și onorurile înaintea împératului Germaniei și a familiei sale.

Literatură și arte.

Istoria Românilor de Xenopol. Volumul al doilea din »Istoria Românilor« de dl A. D. Xenopol, profesor la universitatea din Iași, va eși de sub tipar la începutul vacanțelor; el nu va fi în comerț inse decât la septembrie. Acest volum cuprinde istoria Românilor dela întemeierea țărilor române până la mórtea lui Petru Rareș : între altele domnia lui Mircea cel Mare, Alesandru cel Bun, Vlad Tepeș, Stefan cel Mare și Petru Rareș și un capitol asupra organizării primitive a țărilor române, un altul asupra organizării militare în epoca lor eroică.

Operile Iuliei Hașdeu. A eșit de sub presă tomul II din operile posthume ale trei Iulia Hașdeu intitulat : »Chevalerie, confidences et canevass, précédé d'une lettre et d'une notice par M. M. Emile Bontroux et Louis Leger, professeurs au Collège de France.« Între altele cuprinde și scrisórea lui Iuliu Prudhomme despre Iulia Hașdeu. Peste 300 pagine pe hârtie velină, prețul 5 lei, pentru districte 5 lei,

bani 50 cr. Se află de vëndare la redacțiunea »Revista Nouă« Bucureșci strada Regală, nr. 16.

Predice pentru popor. Dl Gavril Pop, fost protopop gr. c. în Cluș și ales canonic în Blaș, publică invitare de prenumerațiune la tomul al patrule din Predicele sale. Acesta conține predice ocașionale și anume : 1. La punerea fundamentului unei biserici. 2. La sântirea bisericeii. 3. La sântirea unei școle. 4. La sântirea icónelor. 5. La sântirea unui cimitir. 6. La sântirea unei cruci. 7. La sântirea clopotelor. 8. La sântirea unui turn. 9. La sântirea holdelor. 10. La introducerea unui preot. 11. Când un preot se prezintă 1-a ôră înaintea poporului seu. 12. La despărțirea unui preot de poporenia sei. 13. La cununte. 14. La diua împératului. 15. La încreștinarea unui judeu. 16. La întórcerea unui acatolic la catolicism. 17. La sântirea unui prapor. 18. La sêrbătórea patronului (hramului) bisericeii. 19. Despre pregătirea pruncilor la st. cuminecătură (când se cuminecă pruncii întêia ôră.) 20. Despre datorințele statului preoțesc (cu ocașiunea mărturisirei preoților.) 21. Sumeția. 22. Scumpetea. 23. Necurăția. 24. Pisma. 25. Lăcomia. 26. Mânia. 27. Lenea. Prețul de abonament 1 fl.

În revista Nord & Súd, redigiată de romancierul Paul Lindau, care a vizitat în primăvera anului trecut împreună cu dl Titu Maiorescu și inginerul Lecomte de Nouy, mănăstirea de Argeș, va apăre în curénd o lucrare asupra acestei visite.

Cărți noue. *Conversațiuni moderne* în româneșce, nemțeșce, englezeșce, italieneșce și spanioleșce, un volum frumoșel, a apărut la Bucureșci. — *O crimă de stat*, e titlul unei cărți ce dl A. Beldiman a scos la lumină în Bucureșci și în care descrie rescola sântenilor din România în primăvera anului trecut.

Revistă nouă. La Bucureșci a apărut primul număr din »Aurora Electrică«, revistă de aplicațiunile electricității la telegrafe, telefonie, lumina electrică, căi ferate. Comitetul de redacțiune se compune din dnii Romulus N. Preda, N. Cosăcescu, D. N. Theodorini.

Un volum francez. A apărut la Paris, publicat și studiat de dl Emile Legrand, profesor de grecă modernă la școla limbelor orientale vorbite, un volum intitulat »Doue vieți ale lui Eraclide Despot-Vodă, Domnul Moldaviei.«

Diaristic. *Preotul Român* va fi numele unui diar cu caracter adevérat bisericesc și fără nici o nuanță politică, care va apăre la Bucureșci sub direcțiunea unui comitet compus în majoritatea lui din preoți. — *Jos masca!* Acesta este titlul unui diar politic, care va apăre dílele acestea la Bucureșci. — *Epoca și România Liberă* din Bucureșci au fusonat și în locul lor acuma ese diarul »Constituționalul.«

Teatru și musică.

Sciri teatrale și musicale. *Neaga*, opera reginei României și a regelui Svediei, se va jucă în curénd la teatrul internațional dela esopiția din Paris; acéstă operă a fost represintată și la Stockholm și a obținut un strălucit succes. — Dl Stefan Iulian, cunoscutul artist al Teatrului Național din Bucureșci a compus o trupă de operă română cu care va începe represintațiunile în fosta grădină Stavri de acolo. — *Dra Agata Bârsescu* a jucat de curénd în Burgtheater în tragedia lui Hebbel »Gyges und sein Ring« rolul Rodopei cu talent și în părțile pasionate a avut momente strălucite. — *Corul bisericesc din Lugoș*, al cărui suflet este dna Elena Dobrin n. Radulescu, a studiat liturgia lui Musicescu din Iași, pe care a și cân-

tat-o cu mare succes. — *Dl Iordache Ionescu*, cunoscutul restaurant din București, care ține și cărciuma românească din Paris, a sosit acasă ca să angajeze mai mulți lăutari dintre cei mai distinși, spre a-i duce la espoziție.

Teatrul Național din București. Dna Aristița Romanescu și dl Gr. Manolescu n'au răspuns încă la propunerile ce li s'a făcut de direcțiune. Comitetul teatral a votat bugetul stagiunii viitoare. S'au luat hotărâri asupra gagiștilor cari vor fi angajați printre cari sânt domnele Vermont, Jian, Ionescu etc. și dnii Hagiescu, Niculescu, Catopol, Costescu. Mai mulți artiști vor fi angajați pentru a juca operete. În privința operei e probabil că se va ajunge la o înțelegere cu dl Serghiadi, care având în vedere concesiunile făcute de direcțiunea teatrului național, va pute face ca prețurile locurilor să nu fie pré ridicate. Dl Serghiadi a intrat deja în tratări pentru aducerea unei trupe compusă din dnii Chirelli tenor, Cassini bariton, Sil. Digrazia bas, domnelor, Ochiolini soprano legieră și Belincioni mezo-soprano.

Musa Română, foia musicală a dlui Iacob Mureșan din Blaș, care încetase din cauza că »abonații« nu-și plățiseră abonamentele, va eși éráș începând din 1 august, de cumva până la 20 iulie se vor adună destui abonați cari să și plătescă. Trebuie să șcim, scrie dl Mureșan în apelul seu, că fără sprigin, fără materie, fără bani, foarte puține poți face astăzi. Străinii în proporție sânt cu mult înaintea noastră, sânt cu mult mai deschiși la inimă și mână, când e vorba de așa ceva. Se cuvine dar, ca și la Românii, decă se pretinde să faci deoparte, se pretinde să spriginești de altă parte. Nimenea nu pôte pofți să-i dai și să nu primești nimic, să-ți trimiți diarul pe întreg anul și să nu-ți plătescă din prețul abonamentului nici o para chioră. Prețul de abonament pe august-decembrie e 5 fl.

Teatru, declamări și cântări. În Căpușul-de-Câmpie se va da la 12 iulie n., cu ocaziunea adunării despărțământului XVIII al Asociațiunii transilvane o represintațiune teatrală, cu declamări și cântări. Se va juca piesa »Pétra din casă«, comedie într'un act de V. Alecsandri. Programul declamărilor nu s'a publicat încă. După teatru va urmă dans. În fruntea comitetului arangiator stau domnii Basiliu Suciú president, Aurel A. Suciú vicepresident, Romul S. Orbean cassar, Basiliu Turcu secretar, Filip Pop controlor. Venitul curat e destinat în părți egale pentru fondul Asociațiunii și cel bisericesc gr. c. din localitate.

Chorul din Chiseteu, decóra chorurilor noastre vocale din popor, a primit din mai multe părți invitații și oferte onorifice. Într'aceea corul, sub conducerea părintelui Lucian Șepețian, studiează necontentit chiar și cele mai grele compoziții, pécát inse că nu pré avem mai multe cvartete originale. La Rusalii corul a cântat admirabil în frumoasa biserică renovată și zugrăvită de nou. Se crede, că corul din Chiseteu va luá parte și la adunarea din Caransebeș a Societății pentru fond de teatru român, care se va ține la toamnă.

Ce e nou?

Hymen. *Dl Dimitrie Anton*, comerciant în Sibiiu, ș-a încredințat de soție pe dșora Octavia Visa din Zlatna.

Șciri personale. *Dl dr. Vasile Lucaciú* pe 4 iulie n. este chemat înaintea tribunalului din Sătmar în cunoscutul seu proces pentru darea sa de sémă ținută la 1887 despre conferința electorală din Sibiiu.

— *Dl Ieremia Valean*, majorin reg. 31 [de inf. a obținut dela Maj. Sa titlul de nobil. — *Dl dr. G. Crăinicean*, renumitul oculist din București și colaborator al nostru, éráș a fost chemat la Chișineu în Basarabia, să facă o operațiune. — *Dl Alessiu Mangiucă*, originar din părțile Oraviței, a fost promovat la 17 iunie de către universitatea din Budapesta la gradul de dr. în drept. — *Dl Ioan Petricaș*, avocat în Turda, a fost numit translator pentru limba română la tribunalul de acolo.

Biserică și școlă. *Maj. Sa* a dăruit din casetta sa privată câte 150 fl. pentru restaurarea bisericilor și școlilor gr. c. din Varolea și Ungureni. — *Hirotonirea noului episcop de Caransebeș*, Pr. SS. Nicolae Popea. s'a sevrșit duminică cu mare pompă de către arhiepiscopul și mitropolitul Miron Romanul în Sibiiu; noul episcop a ținut apoi o cuvântare foarte frumoasă. Instalarea în scaunul episcopesc de Caransebeș se va face la 2/14 iulie, prin Pr. SSa episcopul Aradului Ioan Mețian. — *Cuvioșia sa părintele* arhimandrit dr. Ilarion Pușcariu a fost numit decătră Esc. Sa mitropolitul Miron Romanul vicar arhiepiscopesc. — *Rds. dn protosincol Nicanor Frateș* a fost substituit de către consistorul din Sibiiu în postul de arhimandrit. — *In Selagiu* în comuna Selsig la 23 maiu s'a ținut adunarea de primăveră a învățătorilor români selăgeni din protopopiatul Băsești, sub presiul protopopului T. Indre. Cu asta ocaziune învățătorul George Simona a cetit lucrarea sa despre importanta bibliotecei învățătorilor; ér A. Fogaș a cetit despre »Folosul jocurilor de copii.« — *Tot în Selagiu* la 11 iunie s'a ținut conferința preoțescă a protopopiatului Crasna, în comuna Pria, sub presiul vicarului A. Barbolovici, cu care ocaziune preotul din localitate V. Marincea ș-a serbat și iubileul de 50 ani al preoției sale. În conferința preotul L. Sima a cetit lucrarea sa despre »Primatul ponteficalui roman.« — *La Năseud* esamenenele de maturitate s'au ținut în 21 și 22 iunie n.

Parastas pentru Bărnuț. Nu ne-am înșelat în așterțarea noastră exprimată în unul din nrile precedente. Zeloșii frunțași ai Românilor din Selagiu vor serba un parastas solemn la a 25-a aniversare a morții lui Simeon Bărnuț. Serbarea se va ține la 14 iulie st. n. în comuna Boeșă-română, unde s'a născut și a murit Bărnuț. Cu ocaziunea aceea mai multe corporațiuni vor depune cununi pe monumentul marelui fu al Sălăgiului.

Regele și regina României, însoțiți de principele moștenitor au plecat duminică, în străinătate. Intéiu s'a dus în Viena, aci au stat 24 ore; apoi porniră spre Sigmaringen unde vor asistá la nunta principeului Vilhelm. Din Sigmaringen regele se desparte de regina pentru a însoți pe mamă-sa în Elveția la Engadino, ér regina va merge la Neuwied, în Germania. Absența lor din țérá va fi de aproape o lună. Dinsorginte sigură află »Naționalul«, diar oficios, că în timpul călătoriei regelui și reginei în străinătate, se va luá o hotărâre definitivă și în privința căsătoriei principelui Ferdinand. Această hotărâre va fi comunicată după întórcerea lor în țérá consiliului de ministrii și în urmă se va luá hotărârea definitivă asupra sevrșirii acestei căsătorii, care după cât se spune, se va face în București. După cât aflăm din sorginte autorisată, principele Ferdinand va fi înaintat la gradul de general în modul următor: La 1 iulie la gradul de căpitan; la 28 novembre la gradul de maior; la 1 ianuarie ca locotenent-colonel; la 8 aprilie colonel și la 10 maiu 1890 la gradul de general, când va fi numit și comandant al corpului al patrulea de armată cu reședința la Iași. În acest interval moștenitorul va servi în câte trele armele.

Asociațiunea transilvană. *Despărțământul XVIII* va ține adunarea sa generală la 12 iulie în Câpușul-de-câmpie. Adunarea se va deschide printr'un parastas intru memoria protopopului George Maior și a fiului seu Petru Maior, muritor pe terenul istoriografiei române. După ședință va urmă un banchet și sera representațiune teatrală.

Petreceri de veră. *Inteligența română din Dicio-St.-Martin* și giur va da la 14 iulie n. o petrecere de veră în grădina dlui I. București, la timp nefavorabil în sala casei comitatense. În fruntea arangării stau dnii Vasile Zehan president, Iacob P. Macaveiu secretar, Timoteiu Circa cassar, V. B. Muntenescu controlor, Sim. Căluț, I. Circa, Em. Pop, S. Ciuchina, A. Mutu, I. Pop, A. Moldovan, T. Vlad membri în comitet. Venitul este destinat pentru renovarea bisericii gr. c. de acolo. — *Junimea română din gaurul Gherlei* și al Câmpiei va arangia la 30 iunie n. o petrecere de veră în comuna Nasal, în localul lui Iosif Macaveiu. — *La Șintereag* în 10 iunie s'a ținut o petrecere de veră, la care dna Maria Iuga, tinăra preotă din Arcașia, și dșorele: Lucreția Russu din Chintelnic, Maria Cupșa din Odorheiu, Ana Tirgoveț din Măgeruș, Lucreția Moldovan din Bileag, Flăorea Belciug din Borgo-Tiha, Lucreția Sigarteu din Șintereag și dșora Bal din Ilva mare s'au prezentat în costum național.

Păcal în Oradea-mare. Românii din comuna rurală Cehei de lângă Oradea-mare sânt vestiți precupeți de porci. Ei cutrieră țera de-acurmeșul. Văd și învătă mult, de aceea sânt șireți și ageri la minte. În tîrgul de țera din săptămâna trecută, ținut în orașul nostru, un precupeț din Cehei vindea 22 de purceși frumoși. Cum stetea el așteptând să-i vie norocul, etă că se ivește un ungar mic și gros, dar îndul ca cel ce știe că are parale, și-l întrebă ec' așa ca din spatele calului, că cum dă purceii? Ceheianul băgînd de sēmă felul cum l'a întrebat ungarul, i răspunde suridînd de sub musteță, că-i vinde ieftin. »Cel dintîiu cu 4 cruceri, al doile cu 8, al treilea cu 16 și tot așa mai departe fiecare purcel cu preț de doue ori atăta ca cel de mai înainte.« Ungurul nu mai putea de bucurie, c'a dat d'un tîrg atât de bun; scose dar iute bughitarul și dete ceheianului 10 fl. ca arvună. Apoi se puseră să socotescă prețul întreg al celor 22 de purcei. Dar încetul cu încetul bucuria cumpărătorului dispărū, apoi îl cuprinse o frică și 'n cele din urmă îi curgeau niște sudori reci pe față, căci pentru purcelul al 22-le avea să plătescă 81.065 fl. 88 cr., er pentru toți cei 22 tocmai 163.134 fl. 10 cr. sumă ce nēm de nēm al seu n'a avut. Spăriat se și rugă de român, că nu-i pasă de arvună, numai să strice tîrgul. Acela făcū din umeri ridînd și ținîndu-și arvuna, mână porcii mai încolo.

Bancnote de 1 fl. noue se vor pune în curînd în circulațiune. Sânt mai mici decăt cele ce se află ađi în circulațiune, e preponderantă colorea albastră ca a bancnotelor de 10 fl. de ađi. Textul e acelaș, dar în lungul hărtiei, er nu în latur ei. Notelor de stat de 5 fl. și 50 fl. încă li se va micșorā pe viitor formatul.

Congresul femeilor la Paris. Intre alte congrese ce se vor ține la Paris acum în veră și în tōmnă este și acela al femeilor, numit »Congres internațional des oeuvres et institutions feminines.« În sinul seu se vor discutā cestiuni privitoare la poziția socială a femeilor. El este autorizat de guvern și vor putē să ia parte 'n desbaterile lui numai femeile franceze

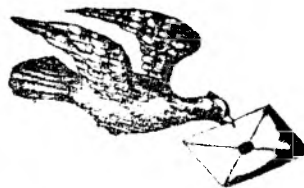
delegatele tuturor societăților de femei din lume. Prima ședință se va ține în ziua de 12 iulie. La ordinea zilei va fi: Umanitatea și pedagogia morală; artă, știință și literatură; legiferarea civilă. Președinte al congresului este dl Jules Simon.

Din România. *Dl Al. Cuza*, fiul fostului domnitor Al. Cuza, se va stabili în Galați, în orașul de predilecție al părintelui seu. Căsătoria dlui Cuza cu dșora Maria Moruzzi se va celebrā la moșia Ruginosa, proprietatea dnei Elena, în iunie ori în august. — *Dl Nicolae Dumba*, membru al camerei seniorilor din Viena, va construi cu speșele sale o școlā rurală la Afumați în România. — *În cameră*, cu ocaziunea desbaterilor bugetare, dl Mihail Cogălnicean a făcut propunere guvernului să introducă consulatate române în țerile locuite de Români, mai ales în Bucovina, Ardeal și Basarabia. — *Regina Elisabeta* a fost invitată de regina Victoria, la Londra, unde se va și duce la tōmnă.

Arderea cadavrelor la Paris. Din Paris se scrie, că în zilele acestea a funcționat pentru prima dată cuptorul de cremațiune, aședat în cimitirul Père Lachaise. Resultatul n'a fost înse multămitor. Nemulțămirea devine d'acolo că arderea costă pré mult, aproape 80 franci și apoi și dureză mult, o oră și jumătate până ce corpul se arde. Acum vor să facă alt cuptor, care să fie mai perfect, s'ar face foc în el cu cocs și 'n care arderea să nu țină mai mult decăt o oră. După legile franceze ori-care cetățan pōte dispunē prin testament ca moștenitorii sei să-i ardă corpul, ceea ce aceștia decā ar lipsi să indeplinescā, se vor pedepsi cu 6 luni închisōre.

Necrolōge: *George Matheiu*, comerciant în Sibiu, ș-a sfērșit viața la 18 iunie, în etate de 43 ani. — *I. C. Lugoșan*, actor popular, originar din Transilvania, a murit la Turnu-Măgurele.

Poșta Redacțiunii.

La mulți. Ve mulțămim de urările adresate din incidental intrării în anul al 25-le al foii noastre. Aceste încuragări numai sânt o prețioasă recompensă pentru noi, dar totodată ele ne încuragēză 'n pornirea noastră viitoare.

Liège. Ve mulțămim. Dar

n'aveți nimic a ne trimite ?

Cluj. Decā articoliile aceia musicali vor fi bine scriși, îi vom putē întrebuința.

Dni G. Se înțelege, că 'n poșta redact. din nr. penultim este a se ceti »plagiatură« în loc de »palagiatură«.

Varadia. Din nr. acela nu mai avem esemplare la dispoziție.

Chizdii. Primit-ați numerele cerute ?

Strada Casarmei nr. 36. Scrisōrea ne-a făcut mare bucurie, revocāndu-ne 'n memorie momentele neuitate. Va urmā și ceea ce întrebū. Nrile cerute acum s'au trimis, cele vechi nu le mai avem. Portretul la tōmnă.

Călințarul săptămânei.

Diua sēpt.	Călințarul vechiu	Calind. nou	Sōrele
Dumin.	3 dupa Rusali, Ev. dela Mafieu c. 6, gl. 2, a inv. 3, res. ap.		
Duminecā	18 Mart. Leontie	30 Teodosiu	4 3 8 1
Luni	19 Ap. Iuda frat. Dlui	1 Iulia Teob.	4 3 8 1
Marți	20 Par. Metodi	2 Cerc. Marici	4 3 8 1
Mercuri	21 Mart. Iulian	3 Corneliu	4 4 8
Joi	22 Mart. Eusebiu	4 Udaltic	4 4 8 1
Vineri	23 Mart. Agripina	5 Șarlota	4 5 8 1
Sāmbătă	24 † Nasc. St. Ioan Bot.	6 Antonia	4 5 8 0

Semestrul intēiu ianuarie-junie se va 'ncehiā cu nr. viitor.

Proprietar, redactor respundător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Otto Hūgel în Oradea-mare.